

PHỦ THỦ TƯỚNG

Số: 130-TTg

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 4 tháng 4 năm 1957

QUYẾT ĐỊNH

Về việc thi hành từng bước chế độ hạch toán kinh tế để tăng cường việc quản lý kinh doanh của xí nghiệp quốc doanh

I. - Nước ta hiện nay đang khôi phục và phát triển nền kinh tế quốc dân ở miền Bắc. Địa vị của nền kinh tế quốc doanh trong nền kinh tế quốc dân ngày càng quan trọng. Việc tiếp tục tăng cường và phát triển kinh tế quốc doanh sau này không những là điều kiện vật chất để khôi phục và phát triển thêm nền kinh tế quốc dân, mà còn là sự đảm bảo quan trọng để củng cố chế độ dân chủ nhân dân, tăng cường lực lượng quốc phòng, nâng cao đời sống vật chất và văn hóa của nhân dân.

Trong hai năm qua, các xí nghiệp quốc doanh đã góp phần quan trọng vào việc khôi phục và phát triển kinh tế quốc dân; đồng thời đã thu được một số thành tích về mặt thực hiện quản lý theo kế hoạch, về xây dựng chế độ, về kiểm kê tài sản v.v...

Nhưng trong việc quản lý kinh doanh, chúng ta chưa biết quản lý một cách đúng đắn, nghĩa là quản lý theo chế độ hạch toán kinh tế.

Hiện nay tài sản của rất nhiều xí nghiệp chưa được kiểm kê triệt để và đánh giá đúng đắn; sản lượng, chất lượng, vật liệu sử dụng, giờ làm việc của nhiều xí nghiệp chưa được nghiên cứu và định mức hợp lý, những xí nghiệp đó còn tiến hành việc quản lý trong tình trạng chưa nắm được tình hình. Cán bộ phụ trách của nhiều xí nghiệp có tư tưởng bảo thủ tương đối nghiêm trọng và trong việc quản lý kinh doanh có nhiều hiện tượng không hợp lý và lãng phí. Cũng vì ảnh hưởng của quan điểm chế độ cung cấp và tư tưởng bảo thủ nên bộ máy quản lý kinh doanh của nhiều xí nghiệp còn cồng kềnh, việc tổ chức lao động còn kém, năng suất sản xuất còn thấp, nguyên

vật liệu còn lãng phí nhiều, số lượng sản phẩm sản xuất ra còn ít, chất lượng còn kém, giá thành còn cao... Hiện tượng lãng phí trong việc kinh doanh sản xuất tuy biểu hiện ở các xí nghiệp với những hình thức khác nhau, nhưng đó là bệnh chung trong quá trình sản xuất của tất cả các xí nghiệp.

Về tình hình vốn lưu động thì có tình trạng ứ đọng nhiều. Có một số cán bộ phụ trách xí nghiệp tưởng rằng vốn lưu động càng nhiều càng tốt, vật liệu dự trữ càng nhiều càng tiện, đó hoàn toàn là tư tưởng bảo thủ và quan điểm chế độ cung cấp thể hiện trên vấn đề vốn lưu động. Vì vậy có nhiều xí nghiệp còn một số vốn lưu động khá lớn thực tế chưa dùng vào quá trình sản xuất, đó là một hiện tượng lãng phí nghiêm trọng về mặt sử dụng vốn.

Trong xí nghiệp quốc doanh, không những có hiện tượng lãng phí về mặt sử dụng vốn lưu động, mà lại còn có nhiều tình trạng ứ đọng tài sản cố định, sử dụng thiết bị máy móc với công suất thấp, để hư hỏng nhiều trong khi sử dụng.

Tình hình trên đây gây nên những trở ngại rất lớn cho việc khôi phục và phát triển xí nghiệp quốc doanh, làm cho việc quản lý kinh doanh của xí nghiệp không đi vào nề nếp được, do đó mà làm chậm việc tăng cường và phát triển kinh tế quốc doanh của nước ta.

Để tăng cường việc quản lý kinh doanh của xí nghiệp quốc doanh cần thi hành từng bước chế độ hạch toán kinh tế.

Chế độ hạch toán kinh tế là nguyên tắc căn bản của việc quản lý xí nghiệp quốc doanh, là phương pháp lãnh đạo các xí nghiệp theo kế hoạch toàn diện, đồng thời cũng là phương pháp quản lý xí nghiệp hợp lý nhất, tiết kiệm nhất.

Mục đích của chế độ hạch toán kinh tế là dưới sự chỉ đạo tập trung của kế hoạch Nhà nước, phát huy tinh thần tích cực trong việc quản lý kinh doanh của các xí nghiệp, nâng cao năng suất sản xuất, tăng thêm sản lượng, nâng cao chất lượng, hạ thấp giá thành, tăng tốc độ luân chuyển vốn, giảm bớt tình trạng ứ đọng tiền vốn, chống lãng phí, tăng thêm vốn tích lũy cho Nhà nước để đảm bảo ngày càng mở rộng sản xuất, kiến thiết và nâng cao đời sống vật chất và văn hóa của nhân dân.

Vì vậy xí nghiệp quốc doanh một mặt phải có kế hoạch sản xuất, kế hoạch kỹ thuật và kế hoạch tài vụ do Nhà nước duyệt y, mặt khác phải có số vốn riêng để sản xuất kinh doanh, có chế độ kế toán riêng, có chế độ bán sản phẩm và mua vật liệu theo hợp đồng và có chế độ khen thưởng để khuyến khích sản xuất, nâng cao việc tích lũy vốn.

II. – Để đặt cơ sở cho chế độ hạch toán kinh tế trong xí nghiệp quốc doanh, Nhà nước sẽ quản lý các xí nghiệp quốc doanh theo chế độ hạch toán kinh tế, bằng những phương pháp dưới đây:

1) Nhà nước thực hành việc quản lý kế hoạch toàn diện đối với xí nghiệp. Nhà nước quy định những nhiệm vụ tăng gia sản xuất (gồm chỉ tiêu về sản lượng, chất lượng và mặt hàng), nhiệm vụ nâng cao năng suất sản xuất và nhiệm vụ hạ giá thành cho các xí nghiệp, đồng thời căn cứ vào đó để xác định nhiệm vụ tài chính của các xí nghiệp đối với Nhà nước.

Giao trách nhiệm cho cán bộ lãnh đạo của các xí nghiệp động viên toàn thể công nhân viên hoàn thành kế hoạch Nhà nước về mọi mặt.

2) Nhà nước xác định tài sản cố định và vốn lưu động cần thiết cho các xí nghiệp.

Giao trách nhiệm cho cán bộ lãnh đạo của các xí nghiệp sử dụng hợp lý vốn của xí nghiệp.

3) Nhà nước ủy quyền cho các xí nghiệp thực hành chế độ kế toán độc lập. Các xí nghiệp có quyền tự quyết định việc chi tiêu về sản xuất và tuyển mộ công nhân, nhân viên theo như quy định trong kế hoạch, với điều kiện là chấp hành các kế hoạch đã được Nhà nước duyệt y. Đồng thời Nhà nước cho phép các xí nghiệp được giao dịch riêng với Ngân hàng Quốc gia: vay tiền (ngắn hạn) của Ngân hàng, gửi tiền và kết toán mọi khoản vãng lai qua Ngân hàng.

Giao cho cán bộ lãnh đạo của các xí nghiệp phải chịu trách nhiệm hoàn toàn về lỗ lãi của xí nghiệp.

4) Nhà nước ủy quyền cho các xí nghiệp được tự bán sản phẩm và mua vật liệu qua các hợp đồng đã ký kết, với điều kiện chấp hành kế hoạch thăng bằng vật tư của Nhà nước.